

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, a budapesti fodrász és borbély társaskör s a budapesti fodrászsegélyzők betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZUJSÁG

FODRÁSZOK és BORBELYÖK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
 Egész évre 8 K.
 Fél évre 4 K.
 Negyedévre 2 K.
 Egyes szám ára
 40 fill. Kapható a
 kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
 VII., Király-utca 73. sz. I. 15.
 A lap szellemi részét illető közle-
 mények: a szerkesztőséghez cím-
 zendők.

Kiadóhivatal:
 VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
 Minden pénzbeli küldemények, hír-
 detések, felszólamlások a kiadóhi-
 vatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Pro domo.

Írta: Joszt Péter.

A jó ízlésű ember sohasem beszél önmagáról és bocsánatot is kérek hamarosan, kivált a beavattaktól, hogy én is ezen hibába beleesve, ízléscelenséget elkövetve: magamért emelek szót. De mikor a szaklap utolsó számának tartalmát elolvastam, melyben másról alig volt szó, mint csak arról, hogy a diszszónok éles személyes motivumokkal dolgozott és hogy ezen kirohanásainak éle leginkább ellenem irányult: kénytelennek éreztem magamat, hogy ebbeli jogomat igénybe vegyem és életjelt adjak magamról, mert különben, főleg a fiatalabb szaktársak, a kik kevésbé ismernek, azt hihetnék szentül, hogy oly nagy bűnöknek vagyok elkövetője, aki mást nem érdemel, mint azt, hogy megvetéssel forduljon el tőlem minden jó lélek.

Hiszen mást nem lehetett gondolni rólam, mert mint egy gazdátlan rossz kutyát, engem ott tökéletesen lebunkóztak. Persze ünnepélyes módon, mert hiszen a „budapesti borbély és fodrász betegsegélyző egyesület“ 25 éves jubiláris ünnepélyén történt. Hát bizony t. szaktársaim, a dolog megesett, megvadaltak diszkarddal, diszmagyarban! . . .

Tisztelt olvasóim azt fogják kérdezni, hogy hogyan tudok én védekezni tollal a kezemben, mikor engem ott az ünnepélyen kivégeztek hajastól, bőrostól, tökéletesen? Hát bizony mindezen haj-

meresztő dolgok — az én távollétemben történtek a kivégzés in effigie volt.

Önök azt fogják kérdezni, hogy vajjon miért jártak el oly kegyetlenül én velem, oly sokat vétkeztem-e a betegsegélyző és temetkezési egyesület ellen? vagy talán az egész szakma és testületünk ügye ellen? Nos, én felelni akarok ezen kérdésekre, meg fogok gyónni őszintén, az igazságnak megfelelően és elvárom, hogy ott, a hol igaznak nem bizonyulnának állításaim, az érdekelt körök részéről megcáfoltassam: állok elébe!! Kíváncsi vagyok, szaktársaim is oly gyöngye legénynek fognak-e tartani, akit oly könnyen lehet agyonütni és oly gyatra fegyverrel, mint amilyennel a főt említett ünnepélyen harcoltak, pláne csekély személyem távolléte mellett.

Kimutatandó az, hogy a „25 év“ hangzatos szózat használatára némiképp én is méltó vagyok, legyen szabad nekem is a betegsegélyző egyesület alapítása idejére visszanyulni, mert a fönntemlitett 12 közé, vagy 13 közé én is tartozom és pedig úgy, hogy semmiképpen nem én voltam a 13-ik.

Igaz, hogy az egyesület első titkárja nem én voltam, de a második igenis. Titkárságom ideje pedig éppen a zászlószentelés nevezetes idejére esvén, hetenkénti ülések tartásával, zászlószegek helyesen megírt nevekkéll való ellátásával, az illustris vendégek névjegyzékének elkészítésével stb. stb. S nem akarom állítani, hogy az egyesület első titkára épp ezen

Figyelem! Kérjük a t. szaktársakat saját érdekükben, hogy igyekezzenek a fodrászok hitel- és raktár-szövetkezetébe mentől-előbb beiratkozni, hogy a szövetkezet által nyújtandó nagy előnyöket igénybe vehessék. Figyelmeztetjük egyben a t. szaktársakat, hogy a szövetkezetnél a bevásárlási jog csupán azokat illeti meg, akik legalább az 1 korona beiratási díjat befizették. — Bevásárlási és befizetési napok: kedden és pénteken délután 2—6-ig.

munkák teljesítése előtt szökött volna meg, elég az hozzá, hogy — ezen és még a többi munkák terhe az én vállaimat nyomták. Cepeltem pedig ezen terheket sok viszontagságban, kevés elismerés mellett, majdnem két évig. Azután az egyletnek II-ik elnökévé választattam, mely tisztségemben az akkor kreált pénzügyi bizottság elnökségét ruházták reám, hol körültekintésemmel egy kis szolgálatot teljesítettem, melyet nem akarok most újból szellőztetni. Ezek tehát vétkeim, melyet a betegsegélyző egylet iránt követtem el?

1885. évben kezdődött az ipartestületek érája, melyben a mi testületünk, mint első a fővárosban, alapított, a melynek első pénztárnoka lettem s mint ilyen, az akkori szerény pénzviszonyok rendbeszedésén és a helyes könyvvitel behozatalában fáradoztam. Ez képezte akkoriban egyedüli ambícióm és mégis már 1886. év október havában az akkori testületi (és betegsegélyző egyleti) elnök váratlanul bekövetkezett lemondása folytán ideiglenes testületi elnökké választattam meg. Miután e mellett testületi pénztárnok is maradtam, nem vehettem át a betegsegélyző egylet vezetését is és azért, hogy ezen humánus intézmény létezésében veszélyeztetve ne legyen, én vezettem a leköszönt elnökhöz, Mezey Péter urhoz egy küldöttséget, melynek élén arra kértem őt, hogy ha már a testületi ügyek vezetéséről nem akar tudni, legalább tartsa meg a betegsegélyző egylet vezetését, hisz ez jótékonyssággal foglalkozik, ez tehát ne szenvedjen holmi sértett ambíció vagy hiuság miatt. Én beszélhettem akkoriban így, mert nem én okoztam, sem

az előljáróság többsége, hanem két, még mai napig is nagy tisztelője okozta hirtelen lemondását.

Lépésünk azonban siker nélkül maradt és onnan datálódik a betegsegélyző egylet stagnálása, de az ipartestület fejlődése is. A testület intézményét üres keret gyanánt vettem át, melyben a különféle hasznos intézményeket mozaikszerűen elhelyezni kellett. A békéltető bizottság életbeléptetése, a tanonczvizsgáló bizottság hatáskörének megteremtése, a tanoncziskola felállítása és fejlesztése, a segédek segélypénztárának még az ipartörvény alapján való alapítása, végre a segélyalap létesítése. A testületi ügyrend alkotása és az iparhatóság által való jóváhagyásával szabályozást nyert a segédelhelyezés, az elhunyt testületi tagok után gyászjelentések kiadása és a testületi pénzkezelés szabályozása ugyancsak az ügyrend keretében találta rendezését.

Mindezen intézmények első elnökségem ideje alatt 1886—1890-ig láttak napvilágot, kivéve a tanoncz szakiskola, amely már az ipartársulat idejében, a 70-es években állott fönn, de tényleg fénykorát mégis a testület égise alatt érte el.

Eközben 1887. évben tartottuk meg az első borbély és fodrász kongresszust is melynek előmunkálatai, a kongressus elnöksége, illetve vezetésének terhei és azután a végrehajtóbizottság teendőinek gondjai is — mind az én vállaimra nehezedtek.

Az 1890. évi közgyűlés alkalmával megrendült egészségem miatt nem fogadhattam többé el az esetleges választást, illetve jelöltséget sem, minek folytán Mezey Péter ur, a volt ipartestületi elnök

T Á R C Z A.

A vérzésről és annak csillapításáról.

— A Fodrász Ujság részére irt értekezés. —

Szükség esetén egy nyakkendő vagy összecsavart zsebkendő is kitűnő szolgálatot tehet a vérzés csillapítására, ha azt a sértett végtag felett összekötve, egy fadarabot vagy kardtokot dugunk alá s addig csavarjuk, míg a vérzés teljesen eláll; ez az úgynevezett gúzs kötés,

A hajszáledényes vérzés, valamint a kisebb arteriák és vénákból származó vérzés, a föntebb említett közvetlenül a sebre ideiglenesen alkalmazott nyomásra vagy bepólyázásra rendszeren teljesen el szokott állani. A hol azonban nagyobb edények sérültek meg, az ideiglenes vérzés csillapítást az edényeknek végleges elzárásának kell követni, a midőn a könyörületes laikust, a ki segélynyújtásával a sértettet az elvérzés első veszélyétől megmentette, a szakértő sebész váltja fel a cselekvésben.

A sebésznek, miután meggyőződött, hogy nagyobb edények sérültek meg, feladata azokat biztosan és állandóan elzárni. Ha a seb nem enged elegendő betekintést, tágitja és csiptetők segítségével igyekszik a vérző edényvégeket befogni. A sérült erek felkeresése alatt igen czélszerűen alkalmazhatjuk az Esmarch-féle pólyázást, mely mellett vértelenül és tiszta térben dolgozhatunk.

A sérült, vagy teljesen átmetszett edényvégek legcélszerűbben bekötéssel zárhatók el.

Az átmetszett erek bekötésére különböző anyagokat használunk: fonalat, selymet, ezüst-drótot. Legelterjedtebb volt egyidőben a selyem, melyet különféle fertőtlenítő anyagokkal — mint kربول-savval, sublimat-oldattal stb. — itatnak be a fertőzés kikerülése szempontjából. Ujabb időben macska- vagy juhbélből készült, kربول-savban áztatott fonalat, úgynevezett Cat-gut-öt használunk, mely tökéletesebben van fertőtlenítve és a sebben maradvány nem izgat, nem okoz genyedést, sőt idővel teljesen felszívódik.

Az arteriáknál az átmetszett edény mindkét végét le kell kötnünk, minthogy az összekötő edények közvetítésével a vérzés az elmetezett ér mindkét végéből tovább tarthat, avagy megújulhat.

Ha az ér fala nagyon szakadékony, vagy ha az ér nem lelhető fel biztosan, akkor körülöltjük tü és fonal segítségével és a környező lágy részekkel együtt tömegesen kötjük le az eret. Megtörténhetik néha, hogy a sérült véredényt hosszas kutatás után sem vagyunk képesek feltalálni; ilyenkor nem marad más hátra, mint távolabb sértetlen helyen keresni fel a főedényt és azt a sziv és a sértett rész között kötni le.

Az üregekből jövő vérzéseknél figyelemre kell méltatni az orrvérzést, mely néha igen makacs és nem ritkán nyugtalanságba, aggodalomba ejti a környezetet. Itt első sorban

ismét megválasztott és ezen hivatalát 1894. évig viselte, de ez időben a testület intézményei nem igen virágoztak, ellenkezőleg, pangás sőt hanyatlás volt észrevehető. Ujabbat alkotni éppenséggel nem tudtak. Már a vele együtt megválasztott előljáróság majdnem az utolsó emberig leköszönt, mert Mezey Péterrel együtt működni nem akartak és azzal azt hitték, hogy leköszönésre fogják kényszeríteni; de nem így történt. A majdnem magára maradt elnök rendkívüli közgyűlésben előljáróságot választott magának, ennek kiegészítését azonban minden évben pótválasztással volt kénytelen megejteni, úgy hogy az előljárósági tagság már alig a megtiszteltetés jellegét mutatta és mert az alelnök az előljárósági tagokból választandó, a négy év alatt Mezey Péter mellett 4—5 alelnök egymás után működött. A testület pénzügyei olyan dezolált állapotba jutottak, hogy dacára minden mesterkéltné ki-mutatásoknak — deficit is mutatkozott néha. Az évi közgyűléseket emiatt, törvény ellenére márczius helyett majdnem mindig június sőt július hóban tartották meg. És miután fölösleget elérni sohasem tudtak, az általam alapított segélyalap, melynek rendes bevételei nem voltak, hanem a testületi pénztár esetleges tiszta maradványok 50%-ából gyarapodott volna, nemcsak hogy nem gyarapodott, hanem pénzállománya 900 trtról annak körülbelül felére zsugorodott össze. Pedig az elnökség átadása alkalmával utódomnak annyira lelkére kötöttem a segélyalap gondozását! Sőt a rendkívüli közgyűlésnek indítványt is terjesztettem be, mely már

akkor a segélyalap mostani szervezetét célozta, azon alternatív javaslattal, mely szerint a betegsegélyző egyesület beolvadását — természetesen az akkoriban meglevő egyleti tagok jogainak fenntartása, illetve érvényben hagyása mellett — tervezte volna. De a legnagyobb sajnálatomra úgy az eredeti, mint az alternatív indítvány elvettett és így azon 4 év nemcsak a szakma kárára, hanem a humanusság rovására is; elveszett. A segédek szakiskoláját nem tudták megteremteni, versenyfésülést rendezni, szaklapot létesíteni nem tudtak, szóval, iparfejlesztés dolgában épp úgy meddő maradt négy évi működésük, mint a humanusság terén való törekvésük, mert a segély alap fejlesztése nemcsak, hogy elmaradt, hanem az oly nagy mértékben elhanyagolt pénzügyi viszonyok miatt még alább süllyedt.

Mindezek Mezey Péter ur elnöksége alatt történtek; tehát ezen szigorú Cato alatt, a "ki mások iránt oly kegyetlenül tud eljárni, a mint azt a betegsegélyző egyesület ünnepélyén láttuk. S itt a beavatlanok előtt méltán azon kérdés merül föl, hogy hagyjának nyilai miért lövölnek mind én felém? Hiszen mint fönt láttuk, az én vétkeim eddig nem oly nagyok, hogy ezek indokoltnak tennék Jupiteri menydörgését. Nem, ezek csak azután következtek. A mikor ugyanis látta az értelmiség egy nagy része, hogy a testületi ügyek vezetésében Mezey Péter keze oly szerencsétlennek bizonyult, hogy a viszonyok oda fejlődtek, mint az imént leírtam, akkor keletkezett egy tekintélyes párt, mely céljaul azt

a hideg vagy a jó meleg víz befecskendezését ajánlhatom; az utóbbit még inkább, mint a hideget. Makacsabb eseteknél azonban ez az eljárás nem elegendő a vérzés elállítására. Ilyenkor az orrüreg eltöméséhez kell folyamodnunk. Az orrnyílásnak eltömése azonban nem mindig szünteti meg a vérzést; szükséges gyakran, hogy az orrt a torok felé is elzárjuk, a mi közönségesen Bellogne féle csővel történik. Ezt a rugalmas eszközt az orrnyíláson át bevezetjük, s a midőn meghajlott vége a szájba jut, azt innen előre huzzuk. Most vatta pamatot kötünk reá s visszahuzzuk az eszközt, minek következtében a pamat az orrnak a torok felé tekintő nyílásába benyomódik és elzárja. Azután a fonalat, a melylyel a pamatot az eszközhöz kötöttük, eloldjuk s a vattát a helyén hagyjuk.

A szájából jövő vérzések között leggyakoribb az, mely foghúzás után lép fel. Ily esetben legcélszerűbb jól összesodort vattapamatot tenni a vérző üregbe, a mely a fogak között levő hézagot kitölti és a fogsor felett kimagaslik; a vérző harapja jól össze fogait s tartsa összezárva; a vérzés erre rendszeren eláll.

Fel kell még emlitenem a pióca-csipésből eredő vérzést, mely szintén nem kis aggodalomba szokta ejteni a környezetet. A pióca-csipésekre rendszeren taplót szoktak tenni, melynek különös vérzés-csillapító hatást tulajdonítanak. A taplónak pedig más tulajdonsága nincs, minthogy magába

szívja a vért s ha megtelt, alatta tovább csörgedezik a vér. Legcélszerűbb itt is, ha nyomást gyakorolunk a vérző pontra egy kis vattapamattal.

Határozottan elvetendőnek tartom a pókhálónak, a taplónak és a különféle iroknak, flastro noknak alkalmazását. A pókháló rendszeren a szobának legporosabb, legrondább zugából kerül elő; a taplót szintén poros, piszkos asztalfiókokból szökták nagy sietséggel előkeresni; a különböző irok és flastromok pedig rendszeren megbízhatatlan zsirhulladékokból készülnek. Mindezek a szerek, a mellett, hogy semmi vérzés-csillapító tulajdonságuk nincsen, még fertőző organismusoknak millióival is vannak telítve, melyek a sebet megfertőzhetik és a sérültet a legnagyobb veszélybe dönthetik. A sebeknél való elbánásnál mindig a legnagyobb tisztaságot tartsák szem előtt: tiszta kéz, tiszta, lehetőleg fertőztelenített ruha vagy pamut, kifogástalan edények és műszerek legyenek azok, melyeket a vérzés csillapítására alkalmaznak. Ha ezeket a tisztasági elveket szem elől tévesztik, megtörténhetik, hogy valakit meg fognak menteni az elvérzés veszélyétől, csak azért, hogy később a legkülönbözőbb fertőzések és járulékos sebkóroknak legyen martalékává.

Dr. D. D.

tüzte ki, hogy Mezey regimjét egyszerűen és minél előbb megbuktassa. Ezen párt vezetését nekem ajánlották fel! És, hogy ezen megbízásnak eleget tettem, hogy ezen pártot fényes győzelemre vezettem: ezt nem tudja nekem megbocsátani soha.

(Folyt. köv.)

A vasárnapi munkaszünetről.

Néhány szaktársam újból és újból zavarja a vizet, a vasárnapi munkaszünet hangzatos jelszava alatt. Nekem úgy tűnik elő, mintha csak azért zavarnák, mert tudják, hogy zavarosban könnyebb a halászat. Ugy tűnik föl nekem, mintha valami akna munka folyna, melynek csak cégére a vasárnapi munkaszünet, mert röstelik az igazi címet fölírni, hogy a *kontárok érdekeinek megvédése*. Mi is lehetne az más, melynek célja a piszkos konkurrenciának bő teret nyújtani, s a kontárok érdekeit hathatósan előmozdítani.

Kötelességemet teljesítem akkor, mikor figyelemmel kísérek minden mozzanatot, mely iparunk érdekét érinti. Kötelességem szavamát mindenkor fölemelni, ha iparunkban bármilyen mozgalommal változtatni akarnak. Kötelességem az összeség érdekeit szem előtt tartanom, s felszólalásomnak mindég ez adja meg az irányt.

Egyéni fölfogásom mindég akként formulázom, hogy azzal úgy szaktársaimnak, mint szakmánknak, érdekeivel és meggyőződésével találkozom.

Hogy így teszek e mindég? E kérdést nyugodt lélekkel bízom szaktársaim ítéletére.

A vasárnapi munkaszünetről szóló mozgalomról, már elmondtam nézetemet, csak ismétlésbe bocsátkozhatom, ha ismét előhozakodom e mozgalommal. Nem is tartanám szükségesnek már annál inkább sem, mert a szaktársak nagy többsége ugyanazokat a nézeteket vallja, melyet én cikkemben kifejtettem. De mivel ezért a nézetért a mozgalom vezetőitől én is elítéltem, újra elővettem az ügyet, hátha tévedtem, elvégre tévedni emberi dolog. Utána jártam, hogy tulajdonképpen mit akarnak kivívni és miért? Kissé bajos dolog, mert titokban gyüleseznek, hová szaklapunk nem hivatalos. Talán félnek, hogy rögtön látni fogják a lólábat.

Kutatásomból azt az impresziót merittem, hogy itt nem a bemandott célt akarják elérni, hanem a célt, mint kívánatos köpönyeget akarják *kortos fogásnak* fölhasználni. No már akkor tisztelem az izlést, és de gustibus non est disputandum, de akkor legalább ők is tiszteljék, ki nem ugrik bele. Mindeme rejtett céloktól is el akarok tekinteni, a mennyiben célul tűztem ki a lapban a teljes objektivitást, csak a mozgalom céljáról akarok ismételten szólni.

Mit akarnak elérni e mozgalommal? Azt mondják, hogy a ki 2 óra előtt jön be az üzletbe, azt még kilehessen 2 óra után is szolgálni. Ha úgy fölületesen nézzük a dolgot, hát akkor igen helyesnek tartjuk, s magunk is szívesen a kívánók közé sorakozunk. Hanem ha mélyebben nézzük a dolgot, akkor látni fogjuk, hogy ha ezt kivívnánk, ezzel csak szabad kezet nyitnánk a piszkos konkurrenciának s a kontárok malára hajtának a vizet.

Én úgy tudom, (s én igen jól tudom) hogy most sem igen dobálják ki szaktársaim a két óra előtt bejött vendégeiket. Pláne most már, hogy ipartestületünk provokálta a főkapitányságot arra, hogy engedjen időt, hogy a 2 órakor megkezdett vendégeket is kiszolgálhassuk s az 2 óra 20 percben lett megállapítva. Igen szépen ki lesznek szolgálva a

vendégek, még ha esetleg 2 óra után is jön pár perccel, nem is véve figyelembe azt, hogy a fodrász órák vasárnap következetesen késni szoktak. Ha a mozgalom eredményre vezetne törvénybe vétetne az, hogy a fodrásznak 2 óra előtt bejött vendégeit szabad kiszolgálni, ha az hétfőig tart is, az lenne az eredmény, hogy azok az üzletek, hol hátul kijárás van, vagy a mely üzlet a rendőri szemtől távol esik, ott egyáltalában nem lenne munkaszünet. Ott ezután kiszolgálnák azt a vendégeket, melyeket két órakor a szomszéd szaktárs ki-zárt, mert előtte rendőr poszt van. Isten mentse iparunkat ily piszkos konkurrenciától.

Tessék nyugodtan meggondolni, hogy nem-e így van?

S micsoda törvény lenne az, a mely előírja, hogy Pál 2 óráig dolgozzon, Péter pedig 5-ig. No ennek a homlokára aligha sütnék a humanizmus bólyegét, hanem mutogatnák a külföldön s mumusnak használnák a gyermekek elrettentésére. Higgyék el szaktársaim, hogy ilyen'csiri-csári törvényt sohasem tudnak kivívni. Én nem is hiszem, hogy az én intelligens értelmes szaktársaim volnának ennek az értelmi szerzői. Én azt hiszem, hogy itt ismét a kontárok keze működik, kik már annyiszor akarták iparunkat aláásni eredménytelenül, hogy most hangzatos címmel akarják iparunk tisztességét szétrobbantani.

Annál inkább is hiszem, mert úgy hallom, (pozitive nem értesülhettem, mert titokban folyik) hogy egy rendkívüli közgyűlést akarnak testületünkkel összehívni. (Talán új elnököt akarnak, talán valami kontárt.) S mivel a legutóbbi közgyűlésen a kontárok nem voltak képviselve, hát talán ők olyan tájékozatlanok, hogy nem tudják azt, hogy a legutóbbi közgyűlésen e téma napirendre volt tűzve, s a közgyűlés *egyhangulag* elvetette. Talán nem kell megjegyeznem, hogy a közgyűlésen minden szaktársnak joga van a fölszólásra, s van szavazati joga. Hiszen csak egy-két hónapja a közgyűlésnek s akkor egyetlenegy élő szaktárs nem volt, ki fölszólalt volna, vagy mellette szavazott volna. Pedig a viszonyok ugyanazok voltak, sőt ro szabbak, a mennyiben a főkapitányi rendelet utóbb lett kiadva.

Mindanyian igen jól tudjuk, hogy az ipartestületünk jelenlegi vezetősége nagy szála a kontárok szemében. Csak az a szerencsénk, hogy többen vagyunk fodrászok, mint kontárok, különben régen szabó vezetné a fodrász ügyeket.

Mint minden akció, reakciót szül, e mozgalom sem ment a visszahatástól, a mennyiben a segédek is mozgalmat indítottak, a mi úgy látszik sokkal egészségesebb és humánusabb s a mi a fő nem a kontárok érdekeit képviseli, m különben lapunk más helyén olvasható.

Ha a mozgalmat vezető szaktársaim, úgy maguknak, mint iparunknak hasznára akarják működésüket kifejteni, nem ez az út az, hol tisztos babért szerezhethetnek, mert az ilyen babért csak az iparunk átgázolásán szerezhethetnének, no már pedig azt hiszem, hogy ez nekik sem céljuk. Fogjunk kezet s közös erővel igyekezzünk iparunk hasznára lenni, akkor tiszteletet és becsületet szerzünk úgy magunknak, mint iparunknak.

Ne menjünk bele soha olyan mozgalomba, mely egyik szájából kiveszi a kenyeret, hogy azt másnak adhassa oda. Mert az ilyesmi nem méltó hozzánk s az ily mozgalmakkal megtagadnánk intelligens voltunkat. Komoly munkát s reális alapot keressünk minden mozgalomnál, akkor nem fogunk a szélsőségekbe menni.

Paulik József.

Az önképző-kör évi közgyűlése.

Mult hó 20-án tartotta a Fodrászsegédek önképzőkörének éves közgyűlését. Paulik József elnök megnyitván az ülést, beszámol két éves működéséről: Elsorolja mindazokat a mozgalmakat, melyeket a segédek érdekében elnöksége alatt megindított. Beszámol azokról a tervekről, melyeket kivívni akart az önképző-kör falai között, melyek hivatva lettek volna úgy az iparunkat, mint tudásunkat emelni, de sajnálattal jelenti, hogy minden célja, volt az bár a legkívánatosabb és legnemesebb, megtört a segédek közönységén.

Azután buzdító szavakkal összetartásra serkentette a segédek kart, ecsetelve azokat a hiányokat, melyeket szakmánk segédeknek nélkülöznie kell s csak azért, mert nincs meg köztük az összetartás. Azon nézetnek ad kifejezést, hogy talán jövőben átérti a segédek kar saját érdekeit s tömörülni fog az önképző-kör zászlója alá.

Reizinger Béla titkár fölolvasta a jegyzőkönyvet, mely észrevétel nélkül tudomásul vétetett, valamint a pénztári jelentés is.

Napirend negyedik pontjával, az elnök az alapszabályok értelmében beadja az összes tisztikar lemondását, azon megjegyzésével, hogy tekintve túl elfoglaltságát, az elnökséget többé nem fogadhatja el. Szavazás előtt 10 percre fölfüggesztett az ülés. Szünet után Pauli Gyula, a tagok nevében tolmácsolja érzelmeiket, Paulik József elnök iránt s kéri hogy fogadja el ismét az elnökséget, mert csak ebben vélik zálogát annak, hogy az önképző kört fölvirágoztatni tudhassuk. Paulik József köszöni a megtisztelő bizalmat, de tekintve bokros elfoglaltságát ragaszkodik elhatározásához, de ismételt felszólításra még is elfogadta az egyhangú választást, azután titkárnak ismét Reizinger Bélát választották. Pénztárnok lett Weiland Miklós. Ellenőrök: Pajtás András, Angelmayer Béla. Könyvtárnok: Fülöp János. Háznagy: Pauli Gyula. Azután hat igazgatósági tagot választottak meg. A folyó ügyek letárgyalása után az indítványokra került a sor, hol Pauli Gyula indítványozta, hogy a havi tagdíj 30 kr.-ról 20 kr.-ra szállíttassék le, mi többek hozzászólása után egyhangulag elfogadtattott.

Elnök jelenti, hogy az önképző körnek beadott egy indítvány, melyet a kör magáévá tesz. Ez indítvány a vasárnapi munkaszünetről szól, hogy tudniillik a segédek kar kérje megokolt memorandumban, valamint küldöttségileg is, a kereskedelmi minisztert arra, hogy a borbély üzletekre a vasárnapi munkaszünetet 12 órára állapítsa meg. Valamint azt is kérjük, hogy a fürdőkben levő fodrászokra is terjeszessék ki a munkaszünetet.

A közgyűlés nagy lelkesedéssel fogadta az indítványt. Az emlékirat szövegezése céljából az indítvány az igazgatóságnak adatott ki, melyet majd az igazgatóság rendkívüli közgyűlésen fog betérjeszteni. Az elnök buzdító és lelkesítő szavaival ért véget az ülés.

Előljárósági ülés.

Junius hó 13-án tartott a nyári szünet előtt az utolsó előljárósági ülés.

Az elnök szép szavakkal üdvözölte az előljáróságot, mely után az ülést megnyitotta,

Molnár Lajos alelnök indítványozza, hogy a szakiskolai hallgatók részére tanári oklevél készíttessék, melynek beszerzésére Molnár Lajos, Réthly Árpád és Szabados József lett kiküldve.

Továbbá elhatározott, hogy az előljáróság két hónapig szünetet tart.

Napirend 4. pontjával a fővárosi tanács átirata szolgált vita tárgyul, a Mezey Péter által a főv. közgyűléshez beadott vasárnapi munkaszünet meghosszabbítása tárgyában.

Ami a meghosszabbítást illeti, az előljáróság szem előtt tartva úgy az előljáróság mint a közgyűlés határozatát, mely a meghosszabbítást szükségesnek nem tartotta. De a fürdőkben is behozandó munkaszüneti kérelmet az előljáróság magáévá tette, sőt egy memorandumot dolgoztatott ki, melyben kéri a fővárosi tanácsot, hogy ha az indítvány visszavonatnék is, mint önálló indítványát a testületnek, vegye pártfogás alá.

A memorandum megszerkesztésével az előljáróság, az elnököt, alelnököt, Réthly Árpádot és Leichter Lipótot bizta meg.

Folyó ügyek letárgyalása után, az elnök zárszavával ért véget az előljárósági ülés.

Vegyes hírek.

Eljegyzés. Duschinszky Emil fővárosi szaktársunk junius hó 30-án eljegyezte Ziltner Gizi kisasszonyt, Ziltner Jakab ur kedves és szép leányát. — Gratulálunk a szép frigyhez.

A segéd szakiskola junius hó 27-én tartotta záró előadását elég szép eredménnyel, melyet majd jövő számunkban részletesen fogunk közölni. Általában az eredmény igen szép és haladást mutat, különösen a női és színházi fodrászatban, csak az uri fodrászatot hanyagolja el az ifjuság, mi pedig elég megfoghatatlan.

Jövő számunkban vissza fogunk térni e tárgyra, de már most is el nem mulaszthatjuk, hogy meg ne említsük Molnár Lajos a szakiskola igazgatójának buzgó fáradozásait ki példás szorgalommal igyekszik a fiatalságot buzdítani

Fodrász-segédek önképzőkörének elnöksége értesíti a segéd-szaktársakat, hogy a beiratások minden kedden este 9 órától 10-ig eszközöltenek. Beiratási díj nincs. Tagdíj havonta 40 fillér.

Meghívó. Az önképzőkör közgyűlésén alakult bizottság tisztelettel fölkéri a segéd-kollegákat, hogy f. h. 5-én este 9 órakor a kör helyiségében (Krupa kávéházban) tartandó *rendkívüli közgyűlésre* mentől számosabban megjelenni sziveskedjenek.

A napirend tárgya: A munkaszüneti ügyben a nagyméltóságú kereskedelmi miniszterhez viendő memorandum pontjainak megállapítása, s a küldöttség megválasztása.

Gyászhir. Izápi Alajos segéd szaktársunk, f. h. 16-án, 26 éves korában elhunyt. Béke poraira.

Egy ipartestület panaszos irata. A s.-a.-ujhelyi ipartestület mult hó 5-én az országos ipar egyesületben tartott országos értekezletnek előterjesztést tett betegsegélyző pénztárának sérelmes felosztása ügyében. Mivel a szóban levő eset is illusztrálja azt az animóztatást, melylyel a kerületi pénztárak az iparoskörök egy részénél találkoznak, mi is helyt adunk a panaszos irat érdemleges részének.

A kormánynak — így nyilatkozik az s.-a.-ujhelyi ipartestület — látható és világos szándéka a kerületi betegsegélyző pénztárak megerősítése s minden más ily pénztárnak megsemmisítése. Ez látszik minden intézkedéséből, ez látszik a törvényjavaslat tervezetéből, a mi nyílt ellentétben áll az ipartestületeknek az 1884. évi XVII. t.-c.-ben gyökeredző önkormányzati jogával s mely szándék a kisiparos egyenes megterhelésével és zaklatásával még sem érheti el azt a célt, a mely egy humánus intézmény fenntartásához szükséges.

Nekünk — s.-a.-ujhelyi általános ipartestületnek — betegsegélyző pénztárunk volt, 900—950 taggal. 1896—1899. években, tehát 4 évi működése alatt, a pénztár minden se-

gélyre, tapdíjra szorult munkást kielégített és 4000 korona vagyont szerzett. Az iparosoknak végtelen könnyebbségükre volt, hogy a sok irka-firkától, a melylyel a kerületi betegsegélyző pénztár dolgozik, meg voltak mentve, mert a tanonc-szerződés alkalmával a munkába lépést már a tanonc lajstrom igazolta, a segéd munkába lépése a segédnyilvántartással bizonyítottatott s ugyane könyvek szolgálták a kilépés igazolására is. Egy helyen egyszerre elvégezték dolgukat s a mikor a tanonc vagy a segéd kilépett, tagdíjait is megfizették. Végrehajtásokkal, árverésekkel tehát nem zaklattak, mert a tanonc szabadulásakor, a segédek munkából kilépésekor a tagdíjak rendszeren befizetettek.

Ha a tanonc vagy segéd szökött, azt az ipartestület tartotta nyilván és ez alapon ez időre a járulékok is minden külön bizonyítékok, az iparosnak minden további fáradozása nélkül — beszámíthatók voltak. Betegsegélyző pénztárunk vezetésére, az ügy- és pénzkezelésre a kassai kereskedelmi és iparkamara által vizsgálatra kiküldött szakférfi azt a véleményét adta írásban, hogy az „mintaszerű.”

Ennek dacára, mert a kerületi betegsegélyző pénztár deficittel dolgozott, mert az I. foku iparhatóság — mint az ország nagy részében — kicsinyes hatalmi érdekekből az ipartestület ellen foglalt állást, a magas kormány — kihallgatásunk teljes mellőzésével — betegsegélyző pénztárunkat egyszerűen feloszlatta, mert szerinte magasak a kezelési költségek; a kezelési költségek közé számítva a 700 frt pénztári maradványt is.

Ezzel csak azt akarjuk konstatálni, hogy mindaddig míg a törvényjavaslat tervezetében fennmarad az, hogy „az ipartestületi pénztár létesítésétől az engedély csak a 136. §-ban meghatározott esetben (t. i. ha a kerületi pénztár fennállását veszélyeztetné) tagadható meg,” addig az ipartestületekre nézve ezt a tervezetet csak mézes madzagnak tartjuk. Természetes, hogy rendszerint veszélyeztetve fogják látni a kerületi pénztár fennállását és az ipartestületek elutasításban fognak részesülni.

Szerkesztői üzenetek.

A kéziratok legkésőbb 8 és 24-ikéig bezárólag küldendők be

Kéziratok nem adatnak vissza.

K. B. Budapest. Köszönjük a figyelmeztetést, de nem mi, hanem ön téved. Nem H. Miklósnak, hanem H. Ignácnak hunyt el a neje, mint a hogy hírünkben írtuk.

L. J. Nagyvárad. Szívesen közöltünk volna öntől objektív választ, de ily tenorban mint ön a beküldött cikket írta, nem közölhetjük. Cikkéből találmányának megvédését óhajtó pontját ide iktatjuk:

„Kétségbe vonom Fogel Mátyás ur azon állítását, hogy ő is talált föl bajuszkötőt, az enyémhez hasonló anyagból s hasonló névvel látta el — de az összeállítás, összeszerkesztés más methodus szerint történhet, ez pedig mind kettő, legyen szíves küldjön egyet, hogy megismerjem találmányát. — Az én higienikus bajuszkötőm sokkal célszerűbb, mint bármely más bajuszkötő, köztisztasági és közegészségügyi szempontból a nagyközönség előnyére s a szaktárs urak anyagi és erkölcsi hasznára értékesíthető, különösen a nem állandó vendégeknél.”

Ezt szerkesztőnk is cikkében készséggel elősmerte. Ön téved, nem önt értette F. M. cikkében kontárnak, tehát a hozzáfűzött okoskodás elesik. — Különben e helyen is csak ismételhettük, hogy mi az ön találmányát igen célszerűnek és praktikusnak ösmerjük.

D. E. Budapest. Így már értem. És soká fog tartani? Különben üdv.

Többeknek. Köszönöm a kitüntető jóakaratakat, örömmre szolgált. Majd állunk elibe.

Felelős szerkesztő: *Paulik József.*

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter, Réthly Árpád és Molnár Lajos.*

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

Fodrász üzlet Pestmegye jó forgalmu helyén Pest-Zimonyi vonalon két község központján, mely 8 év óta áll fenn, 50 frt házbér lakással, jutányos árban elutazás miatt eladó. **Drágics Tivadar** fodrász **Dömsöd**, Pestmegye.

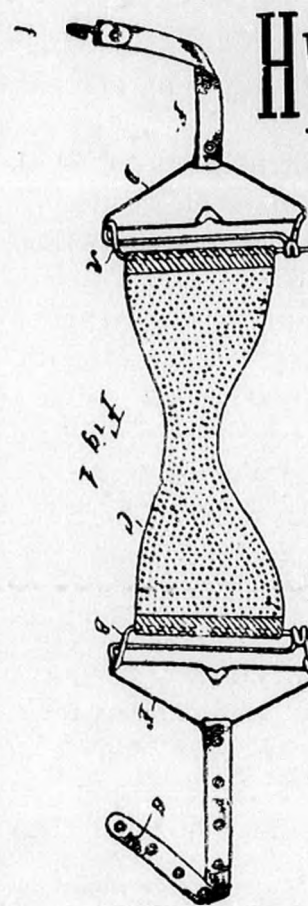
Temesvár Józsefvárosban a legregibb borbély- és fodrász-üzlet elutazás miatt **500 frtért eladó.** Ezen üzlet egyszersmint az első higienikus és antiseptikus borbély- és fodrász-üzlet. Bővebb értesítést ad a tulajdonos: **Bayer Frigyes** **Temesvár, Józsefváros Kossuth Lajos-u. 29.**

Szenzációs ujdonság!

Fodrászoknak nélkülözhetetlen

(Magyar, osztrák és német szabadalom.)

Hygienikus bajuszkötő!

Megszünteti a bajuszkötők közös használatát 1 kor. költséggel mindegyik vendég egészen új bajuszkötőt kaphat. Számos elismerő levél. Többek között a budapesti borbély-, fodrász- és paróka-készítő-ipartestület előljáróságától szintén.

A Hygienikus bajuszkötő áll:

A és B kinyitható sodronyból, mely közé jön a C likacsokkal ellátott pergament lap, mely az A és B kapsokba illeszthető be.

Ehez jön még az F és G bőr szalag, melynek egyik része likacscsal, a másik része kapocscsal van ellátva.

Árak:

100 drb Hygienikus bajuszkötőlap 1 korona 60 fillér, orrvédővel 2 korona.

3 pár hozzávaló kapocs, mely örökké tart 4 korona.

Vidékre küldemények csakis utánvét mellett eszközöltetnek.

Egyedüli főraktár:

Leichter Lipót fodrásznál, Budapest. VI., Laudon-utca 8.

KRAUSZ VICTOR

villamos mű- és beretva homoru-köszörüldéje
Budapest, VI., Király-utca 78. szám.

Van szerencsém a t. fodrász uraknak becses tudomására hozni, hogy VI., Király-utca 78. sz. a. villamos áramu **mű- és beretva-homoru-köszörüldét** nyitottam.

A legalaposabb szakismeretekkel rendelkezvén, az összes e szakba vágó munkálatokat a legnagyobb megalégedésre végezhetem. — Minthogy kizárólag elsőrendű gyártmányokat tartok, a raktáron levő **beretvékat, ollókat, hajvágó-gépeket és egyéb szükségelt aczélárakat** b. figyelmükbe ajánlom és megjezzem, hogy minden egyes nálam vásárolt tárgy olcsó és kitünő minőségért szavatosságot vállalok. Beretvák megrendelésénél kéretik a kívánt védjegyet és a szélességet nyolczadokban ($\frac{3}{8}$ — $\frac{6}{8}$), ollóknál pedig a hosszúságot centiméterekben megjelölni. — Vidéki megrendelések pontosan és olcsón eszközöltetnek. — Szíves megrendeléseiket kérve, maradtam kitünő tisztelettel

KRAUSZ VICTOR mű- és beretva-homoru-köszörüs VI., Király-utca 78.

SCHULEK SÁNDOR

működés mester

Budapest, VII., Király-utca 3. szám.

Nagy raktár: borotvákban, fodrász ollókban, lehuzó kövekben, és szíjjakban, továbbá szakál- és hajvágó gépekben, stb. kitűnő gyártmányok, olcsó árak.

Egy finom gyártmányú borotva fodrászok részére 1.50-től 2 frtig. Minden nálam vett új borotva úgy van élesítve, hogy rögtön használatba vehető.

Javitások a legjobban, gyorsan és pontosan olcsó áron eszközöltetnek

Az általam eszközölt köszörülések után a borotva minden lehuzás nélkül rögtön használható. 3-15

Első és legrégebbi német MŰES BERETVA KÖSZÖRŰLDE JOSEF HELLER, MÜNCHEN RUMFORDSTRASSE 1/a

5-12

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülésű
valódi angol beretvákban.

Sz.		K. fill.	Sz.	K. fill.	
1	Széles fekete nyéllal	2 15	12	Bengall 1/2 széles . . .	2 15
2	1/2 széles "	2 15	15	Bengall 1/2 széles ff . .	3 15
3	Széles finom fekete "	2 60	43	Bengall koszorúval 3/8" sz.	3 30
4	1/2 széles "	2 60	18	Pfeifen 1/2 széles ff . .	3 —
6	1/2 széles ff	3 —	31	Jos. Elliots 1/2 széles . .	2 10
7	Széles ff lapos nyél	3 60	14	Jos. Elliots 1/2 széles ff .	3 —
8	1/2 széles ff "	3 60	38	S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff "	4 15	19	S. Pearson & Cie. 1/2 " ff	3 10
9 1/2	1/2 széles ff "	4 15	48	Johnson 7 csillag	2 15
11	Wiener Schaberl . . .	3 —	34	Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Valamennyi új beretva francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierron“ jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb Német haj és csiptető ollók, úgy mint mindennemű haj- és szakálvágó gépek.

Sárga és zöld lehuzó kövek, lehuzó szíjak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házámban.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

LIPP FERENCZ

Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.

Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörűde és aczéláru raktár.

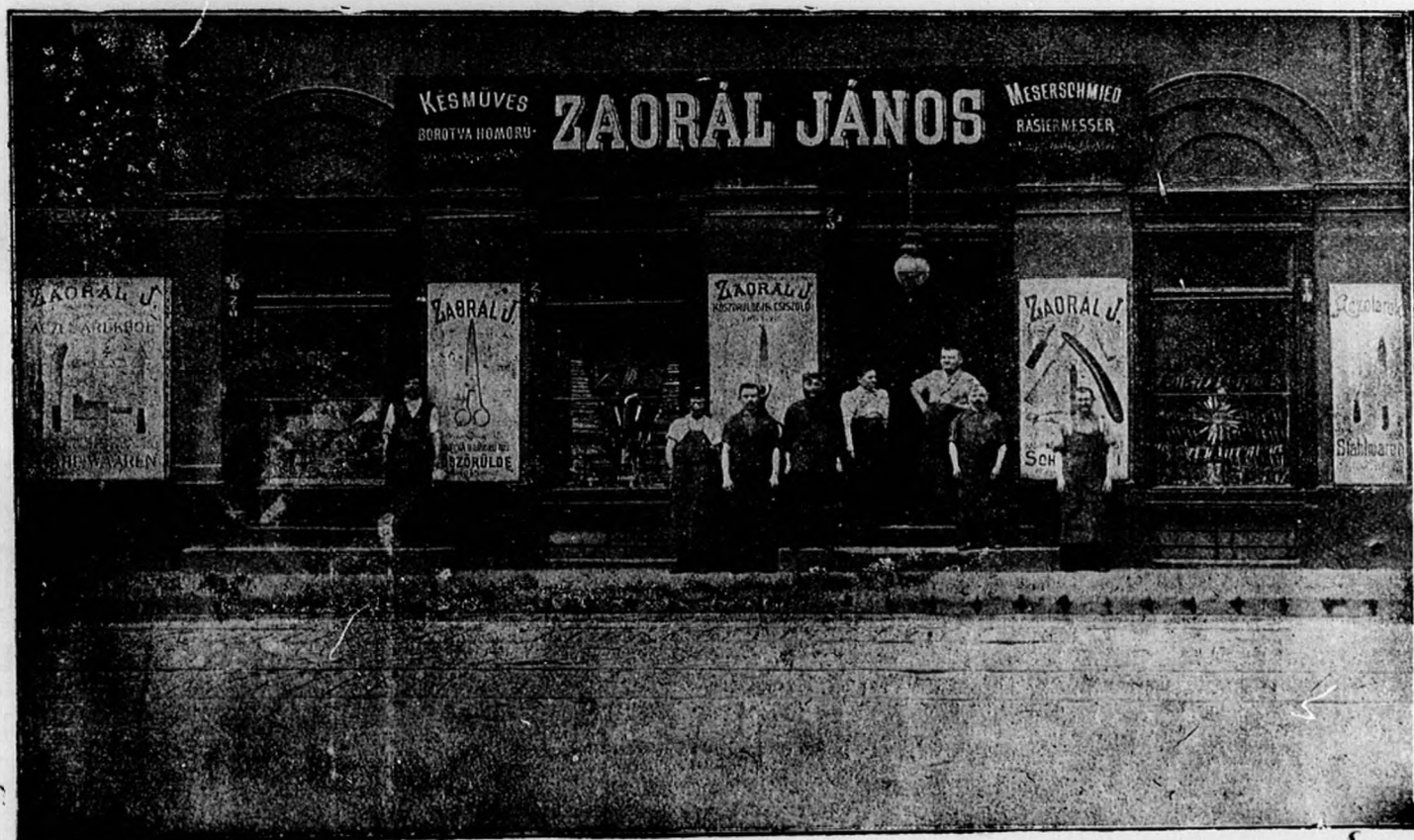
Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia él, félhomoru, vagy egész homoruan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugyisint valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosabban azonnal, a köszörüléseket pedig 6 nap alatt teljesitem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

ZAORÁL JÁNOS

BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 5. SZ.

Első magyar villanyerővel berendezett borotva homoru-köszörűldeje.
Aczéláru raktár.

A párisi világkiállításon legmagasabb elismerésben és ezüst érem kitüntetésben részesült.

Képes árjegyzékeket kívánatra bérmentve küldöm.

FLASNER LAJOS

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szereucsem a t. fodrász uraknak becses tudomására hozni, hogy ugy köszörüldémet valamint raktáramat tetemesen megnagyobbítottam. — Tekintettel üzletem nagyfoku forgalmára, nagy választéket tartok a legjobb gyártmányu borotvákából, ugy francia és amerikai haj és szakálvágó gépekből, valamint a legjobb minőségü francia és solingeni ollókból s egyáltalán minden fodrász szerszámól.

Kérem a T. cz. fodrász urakat sziveskedjenek, ugy mint eddig is üzletemet b. pártfogásukra méltatni.
Vidéki megrendeléseket azonnal, köszörüléseket pedig 8 napon belül es: közlök

✱ Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben. ✱

Miért kedvelik? — Miért használják?
A Jászsági bajuszpedrőt!

!!MERT JÓ!!

Mert semmi körülmények között sem keményszik meg. Ennek daczára a bajuszt a kívánt állásban megtartja. Nem töri. Nem tepi ki. Nem avasodik. Szaga állandóan kellemes marad. A benne levő anyagok pedig a bajusz növésére is kedvezők. Ugy hogy jóságánál és kitünő tulajdonságainál fogva bárkinek is ajánlható.

Fehér, barna és fekete színűben: kis doboz 15 kr. nagyobb doboz 20 kr. Viszonteladóknak 33%-ot és ingyen csomagolást, nagyobb megrendeléseknél még portómentességet is biztosítok.

IRÉN-CREME.

Bőrszépítő és finomító higiénikus készítmény. Kitünő hatása a bőr szépsége és finomsága előmozdítására.

Teljesen ártalmatlan s mivel nem zsíros, hanem finom kellemes síkosságu, gyorsan felszívódó kedves illatu vegyszer, mely már az első kísérlet után kedvelté teszi magát, az arczot nem teszi fényessé, mint más kenőcs, hanem annak fényét, mint a hölgy por elveszi, nappal is használható. 1 tégely ára 1 korona.

Egyedüli főraktára
Bordás János gyógyszerésznél
Jászberényben.

A híres jászsági bajuszpedrő és a legjobb minőségű Irén crème.

A híres jászsági bajuszpedrő és a legjobb minőségű Irén crème.

✱ Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben. ✱

FOTO-CHEMIGRAFIAI MÜINTÉZET
KOBLINGER GYULA
BUDAPEST.
VII. ker. Csengery-utca 22 szám
Készít mindennemű nyomtatványt és rajz után
CLICHÉKET
chemigrafia.
chromotypia, foto- (auto-) typia fametszet stb utján
Térképek, tervezetek, alaprajzok photolitografiallag legizesebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.
Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöztetnek

Hirdetések
felvételnek
e lap
kiadóhivatalában
BUDAPEST,
VII., Vörösmarty-utca 17.

